

Liturgie:

Votum en groet

PvN 84 *Wat hou ik van uw huis* (piano)

Wetgeving (Filippenzen 4 : 4-9)
Ps 119 : 13-14 (koor tegenstem)

Gebed

Jesaja 40 : 12-16
Ps 147 : 1-2

Jakobus 1 : 12-18
Ps 136 : 1-8 (koor tegenstem)

Jakobus 1 : 16-18

**Vader enkel Licht:
de grote Gever en eeuwige Constante**

Gez 160 (piano)

Gebed

Geloofsbelijdenis Lois Brouwer
Muzikaal intermezzo, *Ik zal er zijn* (tekst afgebeeld)
Lois (sax) & Elise (piano)

Na het ja-woord
St. Patrick (koor)

Collecte

NLB 416 *Ga met God* (piano)

Zegen

Als amen Op 267 *Groot is de Heer* (piano)

Votum en groet

Psalm 8 : 1-3 (Levensliederen)

HEER, onze Heer, hoe machtig, mooi en sprekend^[SEP]
hebt u uw naam op aarde uitgetekend!^[SEP]
Vol glans en glorie, macht en majesteit,^[SEP]
uw hemelhoge pracht blinkt wereldwijd!

Maar u gebruikt het praten van een kleuter,^[SEP]
de eerste kleine woordjes van een peuter,^[SEP]
en zet daarmee de vijand buitenspel.^[SEP]
Wie zich verzetten komen in de knel.

Wanneer mijn ogen langs de hemel dwalen,^[SEP]
zie ik de maan, de sterren die daar stralen –
wat is de mens dan dat u met hem leeft,^[SEP]
de mensenzoon dat u hem aandacht geeft?

Wetgeving (Filippenzen 4 : 4-9)

Ps 119 : 13-14

Gebed

Jesaja 40 : 12-16

Ps 147 : 1-2

1 Johannes 1 : 1-5

Ps 136 : 1-8

Jakobus 1 : 16-18

**Vader enkel Licht:
de grote Gever en eeuwige Constante**

<https://www.youtube.com/watch?v=KR-pPD4B55A> (eerste dienst)

Gez 160

Gebed

Collecte

NLB 416 *Ga met God*

Zegen

Gemeente van Christus, mijn broeder en mijn zuster,

Immens groot & miniem klein

Ben je onder de indruk bent van de grootheid van het heelal? Die gigantische afstanden. Die onmetelijke ruimtes. De onvoorstelbare aantallen sterrenstelsels. De geweldige macrokosmos: onafzienbaar. Je voelt hoe ontzaglijk klein wij zijn in het licht van die immense grootheid. *Verdwijn je dan als mens niet in het niet in dat immens grote heelal?* Een atheïstische sterrenkundige stelde die vraag letterlijk aan zijn christelijke collega: als jij die besef hebt van de grootheid van het heelal gelooft in de Schepper van die sterrenstelsels, hoe zou Hij dan op microniveau aandacht aan jou besteden op zo'n minieme planeet? De broer antwoordde: dat is niet afhankelijk van de grootheid van het heelal, maar van de grootheid van God. *Het is zijn grootheid dat Hij aandacht heeft voor het kleine.* In de reis van de 10^e macht kom je erachter dat het allergrootste en allerkleinste elkaar raken. Je komt uit bij het licht in het groot en in evenzeer in het klein. God is volop aanwezig in het heelal en heeft tegelijk oog voor de kleinste details (afb. finetuning).

Een van je grote worstelingen is dat je zo graag wil begrijpen (Loïs). Gods weg willen kunnen volgen; zijn leiding verstaan in het donker. Niet alles natuurlijk, al was het maar een ietsje pietsje. En dan vooral bij de moeilijkste vraagstukken. Waar je zelf geen licht in kunt ontdekken (lijden en dood), waar je het duister in ziet.

Vader: bron van licht

Jakobus is de wijze van het NT. Hij heeft goed geobserveerd en zijn wijsheid opgedaan in de praktijk. Maar niet los van God. Integendeel. Hij verbindt God de Schepper van het heelal, heel bewust met dagelijkse gebeurtenissen. Zeer bewegelijk en veranderlijk. Het leven is grillig en onvoorspelbaar en kan alle kanten uitgaan. Wat een mens al niet kan overkomen in goede en kwade dagen. Heel bewust wijst Jakobus in de richting van -zoals Hij dat noemt- de Vader van de hemellichten. Daarmee geeft Hij aan dat al die lichten uit God voortkomen. Geen lichtende ster is oorspronkelijk. De lichtdragers zijn eens aangestoken. Het licht is eens ontstoken en vindt zijn oorsprong in de Lichtbron die God zelf is. *Sterren, stralend hemelstof, seinen, schijnen licht & lof.*

Vader van de hemellichten. Dat zegt iets over Gods karakter, over wie Hij is. Het laat zijn grootheid zien. Maar vooral dat Hij zelf een en al licht is. *God is licht, zegt Johannes, en er is in Hem in het geheel geen duisternis* (1 Joh 1:5). Hij heeft een heerlijke uitstraling. Hij heeft schitterende eigenschappen: goed, rechtvaardig, barmhartig, heilig, eenvoudig, eenduidig... Teveel om op te noemen. Want God is onnoemelijk veelzijdig.

In het bijzonder vraagt Jakobus hier aandacht voor Gods vrijgevigheid. Elk geschenk dat goed is, komt van boven. Alles waar je in dit leven van geniet: zon, muziek, vriendschap, eten & drinken...sport en spel. God is de oorsprong van alles wat je echt goed kunt noemen. Het is zijn refrein bij de schepping: *tov!* Alles wat heerlijk en

verrukkelijk is in zijn schepping, is geschenk van God. Werkelijk geschenk. God geeft vrijuit, ruimhartig, niet om iets voor terug te krijgen. Dat is kenmerkend voor een afgod, die moet altijd betaald krijgen. Die vraagt een tegenprestatie. Bij God is het echt gratis en voor niets. Hij geeft zonder voorbehoud en zonder verwijt. Het enige wat God vraagt is erkenning! Als je nagaat wat de Schepper niet allemaal geeft. Hij laat zijn licht schijnen over goeden en kwaden.. Voor niets gaat zijn zon op. Hoeveel mensen geven Hem geen stank voor dank!?

Contrast & constant

Jakobus trekt de vergelijking ook op een ander punt. De Vader van de hemellichten is onveranderlijk. Er is bij Hem geen verandering of verduistering waar te nemen. Dat zegt ook veel over wie God is. Niets veranderlijker dan een mens... Maar God blijft altijd en eeuwig zichzelf. Hij blijft echt helemaal zichzelf. Hij hoeft niet te veranderen, want God is onverbeterlijk. Hij is de eeuwige Constante, stabiel, betrouwbaar. Op Hem kun je helemaal aan. Hij biedt je als geen ander houvast. Wispelturigheid en grilligheid is Hem vreemd. Zelfs al ervaren wij het compleet anders!

Nu kun je dat op twee manieren bekijken. De *eerste* invalshoek is dat je nadruk legt op *het veranderlijke van de verschijnselen in het heelal*. Hemellichten kunnen veranderen in hun verschijning: zonsverduistering, wassen van de maan, halve maan, volle maan (afb.). De sterren hebben zo hun loop en baan en zijn bewegelijk. Er beweegt meer in het heelal dan je denkt. Maar in contrast met al die geringste verschijnselen: de langste dag, de kortste dag etc. blijft God altijd zichzelf en verandert niet.

De *tweede* invalshoek laat zien dat Jakobus *het constante van de sterrenhemel wil laten oplichten*. In die tijd had men juist houvast aan de sterren, voor de tijdsbepaling, de plaatsbepaling op zee. En de astrologie niet te vergeten: 'het staat in de sterren...' Plus te bedenken dat een zon wel kan verduisteren en een maan kan wassen, maar dit zijn ten diepste onze waarnemingen. De zon behoudt constant zijn heerlijke uitstraling en verspreidt een helder licht. Alleen de planeten rondom bewegen zich en werpen schaduwen af, er schuift van alles en nog wat voor of tussen. Geldt hetzelfde niet voor God? Hij straalt heerlijkheid uit, maar wij kunnen die heerlijkheid als het ware verdonkeremen of ontluisteren!

Het kan allebei: of het beeld van contrast of het beeld van constante. Welke invalshoek je ook kiest, *God laat zich zien als de Persoon die altijd en eeuwig zichzelf blijft*. Hij wil zijn trouw bewijzen aan jou. Je kunt helemaal op Hem aan. Hij straalt betrouwbaarheid uit.

Dwaallicht

Weliswaar kunnen zich allerlei schaduwen voor doen. Kan duisternis je overvallen. Mensen spreken zelfs van Godsverduistering en Godsverberging; maar dat is vooral gesproken vanuit onze ervaring. En die ervaring kan heel intens zijn! Al zei ik: 'laat

het duister mij opslokken, het licht om mij heen veranderen in nacht' ook dan zou het duister voor U niet donker zijn, de nacht zou oplichten als de dag, het duister helder zijn als het licht (Ps 139:11-12). Hier wordt de ervaring van duisternis benoemd en tegelijk het licht beloofd.

In het diepst van zijn wezen, straalt God licht en heerlijkheid uit. En daar komt het op aan. Want er doet zich weliswaar van allerlei kwaad voor, rampspoed, en tegenwerking. Niet te rijmen en werkelijk onbegrijpelijk. Uiterst pijnlijk soms. Zodat je het duister inzielt. De verleiding is dan groot, zegt Jakobus, om God te betichten van het kwaad, alsof Hij daarvan de oorzaak is. *Het is een dwaallicht als God van kwaad wordt beticht*. Alsof goed en kwaad op dezelfde wijze van God afkomstig zijn. Het kwaad gaat niet buiten Hem om, Hij is immers Gód! Maar het komt beslist niet uit Hem voort. Hij is er niet de oorzaak van. Hij heeft niets met kwaad uit te staan. Laat staan dat Hij de auteur van het kwaad is.

Deze geloofsuitspraak je heel wat kopzorgen en worstelingen bezorgen. Dat is de strijd van geloof. In beproevingen en zorgen. Wat je ook aan moeite zal overkomt en de duisternis kan invallen door kwade machten; ga niet beweren dat het uit God zelf voortkomt. Al het goede komt van boven; het kwade komt van opzij, om te dwarsbomen. Het kwaad komt nooit direct, altijd indirect van God. Hij kan het hoogstens toelaten en je ermee beproeven. Maar God *zelf* heeft geen kwaad in de zin. God is licht en in Hem is in het geheel geen duisternis. Hoe precies, dat is mij ook een raadsel. Maar ik heb liever de raadsels van God dan de verklaringen van mensen. Hij heeft het beste met je voor. Je kunt helemaal op Hem aan. Aan Hem ontleen je zuiver en alleen het goede voor je leven. Jakobus wil je niet laten kwaadspreken, maar leren *goedspreken van God*.

In het licht van de Waarheid

Leg dit eens naast de woorden van Jakobus: gelukkig de mens die in de beproeving staande blijft. Wie de proef doorstaat, ontvangt als lauwerkrans *het leven*, zoals God beloofd heeft aan iedereen die Hem liefheeft. Hij spreekt hier over het grootste geschenk van God de Vader. Dat is het *leven* dat nooit meer achteruit gaat en ongerept blijft. Zelfs de dood kan hier niet tegenop. Dit leven is niet alleen toekomstmuziek. Het wordt al in het hier en nu geboren. God de Vader is de verwekker van dat leven. Van een nieuwe geboorte. Dat begint al hier. Waar gaat het over? Wat is dat nieuwe leven?

Jakobus kijkt even terug naar de tijd dat zijn lezers christen zijn geworden. De waarheid is hun verkondigd. De waarheid die alles aan het licht brengt. Hoe ver wij heen zijn, hoever wij bij God vandaan zijn geraakt, hoezeer het leven is aangetast en verduisterd, hoezeer wij Gods heerlijkheid verdonkeremanen (Rom 3:23 'ieder mens heeft gezondigd en mist de heerlijkheid van God'). Zo zijn zij in aanraking gekomen met Christus. Toen is in hun leven het licht aangegaan. Christus is het Licht zelf: God uit God, licht uit licht. Hij is het leven zelf. Hij is het licht van de wereld. Jezus is Gods heerlijke uitstraling. Hij is de liefde in eigen Persoon. Hij is de trouw in

eigen persoon. Wil je weten wat trouw is, dan moet je bij Jezus zijn. Je hebt het zelf ondervonden, je kon niet met God en niet zonder God. Al wilde je los van Hem, het is je niet gelukt.

Wil je leren wat liefde is, dat zijn woord op je inwerken: ik heb je lief, onvoorwaardelijk. Laat zijn licht je beïnvloeden. Het zal je leven veranderen en telkens vernieuwen. Kijk, mensen kunnen je teleurstellen en je kunt jezelf teleurstellen. Mensen kunnen ook het werk van Christus verdonkeremanen met hun bekrompenheid (dat gebeurde al in zijn dagen). Christus zelf straalt licht uit en doet mensen zijn levenslicht zien. Als een nieuwe geboorte. Dat gaat niet zonder strijd, het oude leven blijft je parten spelen. Stervenskrampen en geboorteweeën. (Kun je ook loslaten dat je moet loslaten dat je Gods werk begrijpen wilt? Leven met geheimen en mysteries en levensraadsels)

Hoe ontstaat dat leven hoe blijft dat bij jou leven? Doordat Christus aan het *woord* komt, zo kom je en blijf je met Hem in aanraking. Via een levende verkondiging. En als je telkens Hem aan het woord laat komen, zul je merken dat Hij je uit je angsten roept. Al keren de angsten telkens terug. Dat Hij je uit je onzekerheden roept; al blijf je zoeken naar zekerheid. Dag in dag uit. Duisternis kan duisternis niet verdrijven, alleen zijn Licht. De duisternis heeft Hem niet gegrepen. Zijn licht kan nooit worden gedoofd.

Trouw & nieuw

Het is wel voorgesteld alsof trouw tegenover nieuw staat. Trouw is altijd hetzelfde (onveranderlijk) en nieuw telkens weer anders. Van God die altijd zichzelf blijft leer je het anders. *Trouw zonder nieuw leidt tot verstarring. Nieuw zonder trouw leidt tot verwarring.* Trouw en nieuw hebben elkaar nodig. Christus verbindt nieuw en trouw aan elkaar in zijn schitterende liefde. Zijn trouw is elke morgen nieuw. En zijn trouw is beter dan het leven.

Dat nieuwe leven van God is niet anders dan zijn levenslicht (afb). Dat wil naar binnen en naar buiten. Het wil tot je doordringen. Hij wil in je hart. Veelbelovend voor wie in verbinding met Christus leeft, die is een nieuwe schepping. Zeker, het is en blijft een eerste begin. Pril en klein. Maar het begin is er. Wat voor begin! Oprechte christenen worden *eerstelingen* genoemd. Als er ook maar iets van vernieuwing zichtbaar wordt, wekt dat verwachting. De eerstelingen waren de primeurs van de oogst. En dat geldt ook voor de mensenkinderen. Bij de schepping was de schepping van de mens op het laatst, als kroon. Bij de herschepping, begint God met het vernieuwingsproces bij de mens. Hij heeft er nog volop werk aan. Maar er wordt aan gewerkt, en het wekt verwachting voor de vernieuwing van de complete schepping. Die met reikhalzend verlangen uitzielt naar de vernieuwing. Wat veelkleurig zal dat worden (afb. quark)!

Dat leven ontspringt bij de Vader van het Leven, de Vader van de hemellichten. Blijf naar de sterren kijken: Gods grootheid. Maar vergeet het miniatuur niet, tot in de details en je haren op je hoofd. Verwonder je over Gods grootheid die beloofd heeft

aandacht te geven aan jou persoonlijk en je nauwlettend te zullen volgen. Dat is niet afhankelijk van de grootheid van het heelal, maar van de grootheid van Christus.

*O Grote Christus eeuwig licht,
niets is bedekt voor uw gezicht,
die ons bestraalt, waar wij ook gaan.
Al schijnt geen zon, al licht geen maan.
Hij is de blinkende Morgenster!*

<https://www.youtube.com/watch?v=KR-pPD4B55A> (eerste dienst)